

חוק פסיקת ריבית (תיקון מס' 3), תשל"ט-1978

1. חוק פסיקת ריבית, תשכ"א-1961 (להלן - החוק העיקרי), ייקרא "חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961".
- תיקון שם החוק
2. בסעיף 1 לחוק העיקרי -
- 1) בהגדרת "רשות שיפוטית", בסופה יבוא "וכן ראש ההוצאה לפועל כשהוא מוסמך על פי דין לפסוק או לקבוע סכום כסף";
- 2) בסוף הסעיף יבוא:
- "מדד" - מדד המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
- "הפרשי הצמדה" - תוספת לסכום שנפסק או שנקבע, לפי שיעור העליה של המדד מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת התקופה האמורה בסעיף 5(א) עד המדד שפורסם סמוך לפני תשלום הסכום, ואם שולם הסכום בשיעורים - לפני תשלום כל שיעור ושיעור;
- "הפרשי הצמדה וריבית" - הפרשי הצמדה, בצירוף ריבית לא צמודה של 3% לשנה, על הסכום שנפסק או שנקבע.
3. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:
- תיקון סעיף 3א
- 3א. (א) במקום לפסוק ריבית רשאית רשות שיפוטית, לפי שיקול דעתה, לפסוק הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית, במלואם או במקצתם.
- (ב) שולם הסכום שנפסק או שנקבע תוך ששה חדשים מתחילת התקופה האמורה בסעיף 5(א), לא יתווספו אליו הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית שנפסקו לפי סעיף קטן (א), אלא הריבית הקבועה בסעיף 4(א).
- (ג) הוראות סעיפים 5 ו-7 עד 11 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על פסיקה לפי סעיף זה.
4. האמור בסעיף 4 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- תיקון סעיף 4
- "(ב) נפסקה ריבית בשיעור הקבוע בסעיף קטן (א) ולאחר מכן שונה שיעור זה בצו לפי חוק הריבית (שינוי שיעורים), תשל"ג-1972,² יחול כל שיעור חדש, מיום השינוי, על הסכום שטרם שולם."
5. האמור בסעיף 6 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- תיקון סעיף 6
- "(ב) אין לפסוק הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק זה -
- (1) אם קיים בין בעלי הדין הסכם על הצמדה;
- (2) אם קיים בין בעלי הדין הסכם על ריבית פיגורים וההסכם נכרת אחרי יום ה' בכסלו תשל"ד (30 בנובמבר 1973);

¹ נתקבל בבנת ביום כ"ה בכסלו תשל"ט (25 בדצמבר 1978); הצעת החוק ודבריו חסבר פורסמו בה"ח 1362, תשל"ה, עמ' 310.

² 1 סי"ח תשכ"א, עמ' 192.

³ 2 סי"ח תשל"ג, עמ' 12.

(3) אם נקבע בחיקוק תשלום של ריבית או של הפרשי הצמדה, אולם הוראות סעיף 58 לפקודת השטרות³ וסעיף 11(ב) לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א—1970, אין בהן כדי לגרוע מסמכותה של רשות שיפוטית לפסוק הפרשי הצמדה או הפרשי הריבית לפי חוק זה.⁴

ביטול סעיף 12

6. סעיף 12 לחוק העיקרי — בטל.

תיקון חוק
ההוצאה לפועל

7. בסעיף 81 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז—1967⁵ —

(1) בסעיף קטן (א), במקום "בתוספת ריבית כפי שנקבע בו — ואם לא נקבע בו, בתוספת ריבית בשיעור שנקבע בחוק פסיקת ריבית, תשכ"א—1961 —" יבוא "בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א—1961 (להלן בסעיף זה — החוק)" ובסופו יבוא "אולם אם שולם או נגבה הסכום האמור תוך ששה חדשים ממועד הפרעון או מיום הצגת השטר לפרעון, לפי הענין, לא יתווספו אליו הפרשי הצמדה וריבית אלא ריבית בשיעור שנקבע בסעיף 4(א) לחוק";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) ראש ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשת החייב, להקטין את תוספת הפרשי הצמדה והריבית האמורה בסעיף קטן (א) או להמירה בתוספת ריבית בשיעור שנקבע בסעיף 4(א) לחוק."

תיקון פקודת
פשיטת רגל

8. בפקודת פשיטת הרגל, 1936⁶ —

(1) בסעיף 33(8), במקום הסיפה המתחילה במלה "החל" יבוא "או הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א—1961, כפי שיקבע הנאמן החל מתאריך הצו לקבלת הנכסים, על כל החובות שהוכחו בפשיטת הרגל";

(2) בסעיף 66, במקום "כנקבע בפקודה זו" יבוא "או הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית, כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א—1961, עד יום התשלום";

(3) בתוספת השניה —

(א) במקום הכותרת שלפני סעיף 20 יבוא "ריבית והצמדה";

(ב) במקום סעיף 20 יבוא:

"20. בכל חוב או סכום מסויים, בין שעומדים לפרעון בזמן ידוע ובין שעומדים לפרעון באופן אחר, אשר לא הוסכם לשלם עליהם ריבית או פיצוי אחר בשל פיגור בתשלום ושבעת היגתן הצו לקבלת נכסים כבר עבר זמן פרעונם והם בני הוכחה בפשיטת רגל, יכול הנושה להוכיח עליהם תביעה לריבית או להפרשי הצמדה או להפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א—1961, מן הזמן שבו הגיע פרעונו של הסכום ועד לתאריך הצו, אם חייבים לשלם את החוב או הסכום ביום ידוע בתוקף מסמך כתוב, ואם יש לשלמו באופן אחר — מאותו הזמן שבו הוגשה דרישה בכתב המודיעה לחייב שיתבעו ממנו ריבית או הפרשי הצמדה כאמור מתאריך הדרישה עד לזמן התשלום.";

3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

4 ס"ח תשל"א, עמ' 16.

5 ס"ח תשכ"ז, עמ' 116; תשכ"ט, עמ' 16.

6 ע"ר 1936, תוס' 1, עמ' 21.

(ג) בסעיף 21, במקום "שתנוכה מהם ריבית כשיעור של 4 אחוזים למאה לשנה שתחושב" יבוא "שינוכו מהם ריבית או הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית, לפי הענין, שיחושבו".

הוראות מעבר

9. (א) חוק זה יחול על ענינים התלויים ועומדים ביום תחילתו לפני כל רשות שיפוטית.
(ב) סעיף 4(ב) לחוק העיקרי יחול גם על יתרת סכום שנמסק לפני תחילת חוק זה.
(ג) נפסק סכום לפני תחילת חוק זה, ונקבע שישא ריבית, והוא לא שולם עד תום ששה חדשים מיום התחילה, רשאי ראש ההוצאה לפועל, מיזמתו או על פי בקשת נושה, לקבוע, לפי שיקול דעתו, שישולם בתוספת הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית במקום הריבית; לענין זה יהיו נתונות לראש ההוצאה לפועל סמכויותיה של רשות שיפוטית לפי החוק העיקרי.

שמואל תמיר
שר המשפטים

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה